

VERZONDEN 12 JAN. 2022

Gemeente Zaanstad
T.a.v. [REDACTED]

Zaaknummer : OD.358010
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Thorbeckeweg, Zaanstad

Geacht college,

Op 16 november 2021 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de herinrichting van de Thorbeckeweg tussen de [REDACTED] en de op- en afrit van de A8 zoals weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit. De werkzaamheden bestaan uit het verdiepen van de weg en het realiseren van een ongelijkvloerse kruising waarvoor een benzinestation moet worden gesloopt en 516 bomen worden gekapt. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, de gemeente Zaanstad, ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 februari 2022 tot en met 31 januari 2027. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.358010.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan de gemeente Zaanstad ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis;
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis;

ten behoeve van de herinrichting van de Thorbeckeweg te Zaandam in de gemeente Zaanstad.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb

kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort(en) en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient ook het ecologisch werkprotocol te worden meegestuurd.

Specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis in gebouw

11. Gelet op de aanwezige functie van een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het tankstation aan de Thorbeckeweg 2 te Zaandam dienen er geen werkzaamheden aan het gebouw worden uitgevoerd binnen de paarperiode van 15 augustus tot en met 15 oktober en in de winterperiode van 1 november tot 1 maart. De werkbare periode kan eerder of later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische

¹ Het bevoegd gezag verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

omstandigheden en afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis dient de juiste werkbare periode te bepalen.

12. De ontheffinghouder dient de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aan de Thorbeckeweg 2 te Zaandam ongeschikt te maken door exclusionflaps voor de invliegopeningen te plaatsen en tocht/licht gaten te maken. Het creëren van tocht en licht dient te gebeuren door over de volledige hoogte van de muur de hoeken te verwijderen en het creëren van openingen van 50 x 50 centimeter verspreid over de muur onder 3 meter hoogte en door het verwijderen van de daklijsten, boeiboorden of daktrimmen. Een deskundige bepaalt de locatie van de openingen. Het ongeschikt maken van de verblijfplaats dient alleen uitgevoerd te worden wanneer de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C is.
13. De ontheffinghouder dient in het actieve seizoen van 1 maart tot 1 november, 6 maanden voordat de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden, minimaal 4 tijdelijke vleermuisverblijven voor de gewone dwergvleermuis te hebben gerealiseerd buiten de invloedssfeer van de activiteiten en met de invliegopeningen op verschillende windrichtingen georiënteerd om verschillende microklimaten aan te bieden op de locatie Gunnewegpad 275 in het vijfhoekpark te zaandam, zoals weergegeven in bijlage 2 figuur 13.2 bij dit besluit.
14. De ontheffinghouder dient minimaal 4 permanente inbouwverblijven voor gewone dwergvleermuis te laten realiseren in het nieuw te bouwen Shell-station (op 500 meter afstand van de huidige verblijfplaats) of in de nieuwbouw van het Bastion Hotel (op 70 meter afstand van de huidige verblijfplaats). In de nieuwbouw dienen de invliegopeningen op verschillende windrichtingen georiënteerd te zijn om verschillende microklimaten aan te bieden. De initiatiefnemer dient de verplichting tot het inbouwen van 4 vleermuiskasten vast te leggen in de omgevingsvergunning voor een van deze panden.
15. De ontheffinghouder dient de tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen te (laten) plaatsen zoals gesteld in de voorwaarden van het BIJ12 document 'gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* kennisdocument versie 1.0 juli 2017'. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op minimaal op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.
16. Voordat de werkzaamheden starten, dient de ontheffinghouder er zeker van te zijn dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing. Maximaal twee dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient een deskundige op het gebied van vleermuizen tijdens de ochtendschemering een controleronde uit te voeren met een batdetector om te bepalen of de vleermuissoorten de verblijfplaatsen hebben verlaten. Van de controleronde dient verslaglegging plaats te vinden. In de rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
 - a. Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
 - b. Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het project gebied;
 - c. Namen van de betrokken deskundigen;
 - d. Foto's van het werkgebied en ongeschikt gemaakte delen;
 - e. Klimatologische omstandigheden.

De rapportage maakt onderdeel uit van de ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

17. Indien er ondanks de maatregelen vleermuizen in de bebouwing aanwezig zijn, dienen er in samenspraak met de deskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen ten behoeve van het ongeschikt maken, bijvoorbeeld door het groter maken van de tochtgaten of meer tochtgaten maken. Er mag niet begonnen worden met de werkzaamheden totdat het gebouw vrij is van vleermuizen.
18. De ontheffinghouder dient de tijdelijke vleermuiskasten te laten hangen tot minimaal 1 jaar nadat de permante vleermuiskasten in de nieuwbouw functioneel zijn. De vleermuiskasten mogen pas verwijderd worden als deze door een deskundige als onbezet beoordeeld zijn.
19. De ontheffinghouder dient zich aan de planning te houden zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit.

Ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis in bomen

20. Gelet op de aanwezige functie van een 1 kraamverblijfplaats en 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en 1 zomerverblijf en 3 paar verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (twee bomen met een dubbelfunctie) in de te kappen bomen of binnen de invloedssfeer van de te kappen bomen, zoals weergegeven in bijlage 2 figuur 1 en 2, dienen

er geen werkzaamheden te worden uitgevoerd aan de bomen met de verblijfplaatsen binnen de kwetsbare zomerperiode en paarperiode van 1 mei tot en met 15 oktober en in de winterperiode van 1 november tot 1 maart. De werkbare periode kan eerder of later beginnen of eindigen afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of werkzaamheden. Een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis dient de juiste werkbare periode te bepalen.

21. De ontheffinghouder dient 16 alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van bolle kasten op te hangen op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2 figuur 13.1 bij dit besluit. De alternatieve verblijfplaatsen dienen functioneel te blijven door deze gedurende de looptijd van dit besluit jaarlijks te controleren op gebreken en indien nodig te worden gerepareerd.
22. De alternatieve verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de gestelde voorwaarden van de BIJ12 documenten 'Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* en ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii* kennisdocumenten versie 1.0 juli 2017'. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op minimaal op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.
23. De ontheffinghouder dient – voordat de boom met de zomerverblijfplaats gekapt wordt – de holten te controleren op o.a. de aanwezigheid van exemplaren van de aangevraagde soorten. De boom mag pas gekapt worden als de verblijfplaats verlaten is. Maximaal twee dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient een deskundige een controleronde uit te voeren met een batdetector om te bepalen of de vleermuissoorten de verblijfplaatsen hebben verlaten. De controleronde dient tijdens de kraamperiode en bij een temperatuur van ongeveer 10 graden in de ochtend plaats te vinden. In het actieve seizoen, buiten de kraamperiode en/of ochtendtemperaturen beneden de 10 graden, dient een avondcontrole plaats te vinden. Van de controleronde dient verslaglegging plaats te vinden. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient de verblijfplaats vrij te geven na controle.
24. In de verslaglegging dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
 - Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het project gebied;
 - Foto's van het werkgebied en ongeschikt gemaakte delen;
 - Klimatologische omstandigheden.

De rapportage maakt onderdeel uit van de ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

25. De ontheffinghouder dient, met in achtneming van voorschrift 20, de verblijfplaatsen ongeschikt te maken door de holte af te dichten plaatjes metaal of ander soortig weersbestendig stevig plaatmateriaal als de boom niet direct na controle wordt gerooid. Exclusion flaps of andere eenrichting uitkruipmogelijkheden zijn niet toegestaan vanwege de mogelijkheid terug te kruipen in de holte.
26. De ontheffinghouder dient in de actieve periode van de bevonden soorten, bomen die gekapt worden met mogelijkheid op verblijfplaatsen maar waar tijdens het onderzoek geen vleermuizen zijn aangetroffen onder begeleiding van een kraan rustig neer te leggen met de holten en scheuren naar boven gericht en minimaal een dag te laten liggen zodat eventuele exemplaren van vleermuissoorten kunnen vluchten.
27. Indien er ondanks de maatregelen vleermuizen in de bomen aanwezig zijn dienen er in samenspraak met de vleermuisdeskundige aanvullende maatregelen te worden getroffen en dienen de maatregelen ten behoeve van het ongeschikt maken zoals omschreven in voorschrift 25 opnieuw te worden uitgevoerd. Er mag niet begonnen worden met werken totdat het werkgebied vrij is van vleermuizen en de huidige verblijfplaatsen van de vleermuizen ongeschikt zijn gemaakt.

Essentiële vlieg/foerageerroutes

28. De ontheffinghouder dient te voorkomen dat kunstmatige verlichting de vijver in het Vijfhoekpark te Zaandam direct of indirect (strooilicht) verlicht tijdens de werkzaamheden en in de gebruiksfase.
29. De ontheffinghouder dient de vliegroutes vanaf het noordelijke deel van de Vijfhoekparkvijver richting de Zuidervaart en waar de Zuidervaart de Thorbeckeweg kruist richting de Barndegat en de Zuidervaart zelf in de aanlegfase en gebruiksfase vrij te houden van indirecte en directe kunstmatige verlichting, zie bijlage 2 figuur 8.4 bij dit besluit.

30. De ontheffinghouder dient langs zuidkant van de Zuidervaart de houtsingel te behouden of in de nieuwe situatie een alternatief te realiseren tijdens en na de werkzaamheden voor het behoud van een luwte en lijnvormig element als vlieg- en foerageroute.
31. De ontheffinghouder dient waar de vliegroutes de Thorbeckeweg kruisen hop-overs te realiseren of intact te laten op aanwijzen van een vleermuis deskundige. Het hoogste punt van de hop-overs dient minimaal 4 meter hoger te zijn dan het wegdek. Vanaf het wegdek dient een geleiding van inheemse bomen en struiken richting de foerageerlocaties (Zuidervaart en Vijfhoekparkvijver) gerealiseerd te worden. Indien bomen niet aangeplant kunnen worden, dient een kunstmatig alternatief geplaatst te worden door een wegoverschansing te plaatsen².

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode van 22 februari 2022 tot en met 31 januari 2027.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

De vervoerregio Amsterdam werkt samen met de projectpartners gemeente Zaanstad, gemeente Oostzaan, provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat om de doorstroming van het openbaar vervoer, wegverkeer en fietsverkeer op en nabij de Thorbeckeweg te Zaanstad te verbeteren. Met het project 'Aanpak Verkeersdruk Ambacht N516 Thorbeckeweg (AVANT)', dat zich in de Planuitwerkingsfase bevindt, worden verschillende maatregelen getroffen om de doorstroming te verbeteren, zoals uitbreiding van wegen, een fietsbrug, een fietstunnel en een onderdoorgang voor het wegverkeer ter hoogte van de Wibautstraat. Tevens wordt een bestaand tankstation verplaatst langs de N516 en wordt bij Poelenburg een nieuw kruispunt aangelegd. Ter hoogte van de kruising N516 en Wibautstraat, wordt de N516 verdiept om een ongelijkvloerse kruising van het oost-west verkeer met het noord-zuid verkeer op de Wibautstraat te realiseren. In de planvoorbereidingsfase is een voorkeursalternatief vastgesteld. Dit voorkeursalternatief is het meest kansrijk, biedt de meeste voordelen, heeft een breed draagvlak onder omgevingspartijen en het is het enige alternatief dat een robuuste oplossing biedt voor het kruispunt Vijfhoek. Het biedt tevens de beste inpassingsmogelijkheden voor de Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-maatregelen en heeft de hoogst gemiddelde snelheden voor OV en het wegverkeer.

Tijdens het ecologisch onderzoek conform het Vleermuisprotocol zijn de volgende verblijfplaatsen vastgesteld die negatieve effecten ondervinden door de geplande werkwijze of bij het niet opvolgen van de voorgestelde werkwijze door het ecologisch adviesbureau:

- Een paarverblijfplaats van één exemplaar van een gewone dwergvleermuis in het tankstation aan de Thorbeckeweg 2. Dit gebouw zal gesloopt gaan worden;
- Een kraamverblijfplaats van vier exemplaren van de gewone dwergvleermuis en paarverblijfplaats van één exemplaar van de gewone dwergvleermuis in een boom, zie bijlage 2 bij dit besluit. Deze boom zal gekapt gaan worden;
- Een paarverblijfplaats van één exemplaar van een ruige dwergvleermuis in een boom is aanwezig in de omgeving van de nieuwe Shell, zie bijlage 2 bij dit besluit. Deze boom zal niet gekapt gaan worden, maar ligt wel aan de rand van de kapgrens. Dat betekent dat na kap de verblijfplaats wellicht meer verlicht zal worden dan in de huidige situatie. Bovendien kan de verblijfplaats hierdoor meer onder invloed van weerselementen komen te liggen;
- Een paarverblijfplaats van één exemplaar van een ruige dwergvleermuis in een boom is aanwezig noordelijk van de Vijfhoekpark vijver, zie bijlage 2 bij dit besluit. Deze boom zal niet gekapt gaan worden, maar ligt wel aan de rand van de kapgrens. Dat betekent dat na kap de verblijfplaats wellicht meer verlicht zal worden dan in de huidige situatie. Bovendien kan de verblijfplaats hierdoor meer onder invloed van weerselementen komen te liggen;

²https://puc.overheid.nl/rijkswaterstaat/doc/PUC_116366_31/1/

- Een zomer- en paarverblijfplaats van één exemplaar van een ruige dwergvleermuis is aanwezig in een boom in het noordwesten van het Vijfhoekpark, zie bijlage 2 bij dit besluit. Deze boom zal niet gekapt gaan worden, maar ligt wel aan de rand van de kapgrens. Dat betekent dat na kap de verblijfplaats wellicht meer verlicht zal worden dan in de huidige situatie. Bovendien kan de verblijfplaats hierdoor meer onder invloed van weerselementen komen te liggen;
- De vijver van het Vijfhoekpark is essentieel foerageergebied voor de watervleermuis en de meervleermuis. Voor de vijver staan momenteel al geen bomen. Door rekening te houden met de verlichting van de nieuwe weg rondom de vijver (lantaarn armatuur waardoor enkel op de weg licht schijnt en/of vleermuisvriendelijke verlichting), zal een negatief effect van het project op dit essentiële foerageergebied voorkomen worden. Hiervoor wordt daarom geen ontheffing aangevraagd;
- De oversteek van de Zuidervaart naar de Vijfhoekpark vijver (over de Thorbeckeweg) is een essentiële vliegroute, zie bijlage 2 bij dit besluit;
- De oversteek Zuidervaart naar Barnegat is een essentiële vliegroute. Door te werken met vleermuisvriendelijke verlichting (lantaarn armatuur waardoor enkel op de weg licht schijnt en/of vleermuisvriendelijke verlichting), zullen de essentiële vliegroutes niet negatief beïnvloed worden;
- Ook de Zuidervaart is een essentiële vliegroute voor de meervleermuis. Wanneer het struweel tussen de Thorbeckeweg en de Zuidervaart in blijft staan, wordt voldoende licht tegen gehouden en is geen ontheffing nodig.

In het rapport 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis AVANT Thorbeckeweg N517 Zaandam' van 9 november 2021 worden mitigerende en compenserende maatregelen beschreven die ervoor moeten zorgen dat doden en verwonden van de waargenomen soorten wordt voorkomen en dat de soorten lokaal aanwezig blijven.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten is worden beschermd. Daarnaast is de ruige dwergvleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of

- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

U stelt het volgende: De voorgenomen herinrichting van het kruispunt en de weg en daarmee de sloop en bomenkap is locatie specifiek. Er waren diverse alternatieven, zoals bijvoorbeeld het toepassen van rotondes op de kruispunten (zie figuur 9.1). De positieve effecten van een enkelstrooksrotonde is dat het fietsverkeer in de voorrang is en dat deze enkelstrooksrotondes verkeersveiliger zijn dan normale kruisingen. Echter is dit plan moeilijk inpasbaar en zal het de sloop van een deel van het Bastion hotel en twee woningen betekenen. Daarnaast zal de rotonde makkelijk overbelast raken en ontstaan er files. Een turborotonde met meerdere rijstroken kan het verkeer wel verwerken, echter daarop is de fietser conform landelijke CROW-richtlijnen niet in de voorrang. Ook is gekeken of verschuiving van de weg in noordelijk of zuidelijke richting bomen kan sparen, maar dat blijkt niet goed inpasbaar. Een ander alternatief heeft gekeken naar verschuiving van de weg om bomen te sparen.

In de planvoorbereidingsfase in 2018 is een voorkeursalternatief vastgesteld. Dit voorkeursalternatief is naar uw oordeel het meest kansrijk, biedt de meeste voordelen, heeft een breed draagvlak onder omgevingspartijen en het is het enige alternatief dat een robuuste oplossing biedt voor het kruispunt Vijfhoek. Het biedt tevens de beste inpassingsmogelijkheden voor de HOV-maatregelen en heeft de hoogst gemiddelde snelheden voor OV en het wegverkeer. Diverse klankbord- en begeleidingsgroepen hebben plaatsgevonden waarin de inpassing van het ontwerp is bediscussieerd. Het ontwerp is daarbij zo goed als mogelijk afgestemd op wensen en voorstellen vanuit de omgeving. Zo zijn er opties uitgewerkt voor de langzaam verkeer oversteek bij de Ambacht en is aandacht besteed aan de mogelijkheden om de bomenstructuur zoveel als mogelijk rondom de Vijfhoek te behouden. Daarnaast heeft een inloopbijeenkomst plaatsgevonden in januari 2019 waaruit blijkt dat er een breed draagvlak duidelijk is onder omwonenden.

Voor de technische haalbaarheid zijn diverse onderzoeken gedaan naar de effecten van het alternatief op de flora & fauna, bodem, geluid, kabels & leidingen, luchtkwaliteit, constructie, kosten en bouwfaserings. Ook zijn de ruimtelijke en planologische gevolgen in beeld gebracht. Uit deze onderzoeken is volgens u gebleken dat de realisatie van het voorkeursalternatief technisch goed mogelijk is. (Vervoerregio Amsterdam, 2019).

De werkwijze en planning zijn dusdanig opgezet dat negatieve effecten van de uitvoering op flora en fauna zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. Zo worden voor de kap en sloop tijdelijke kasten als alternatieve kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen opgehangen voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden en worden de huidige verblijfplaatsen buiten de gevoelige periode van de soort ongeschikt gemaakt/verwijderd, tussen de winterrust en de kraamperiode (BIJ12a en b, 2017). Bovendien wordt voor de bomenkap en het verwijderen van struweel rekening gehouden met de broedtijd van algemeen voorkomende vogels. Hierbij heeft u in de NDFF gekeken naar voorkomende broedvogels binnen de invloedsferen van de werkzaamheden voor de afgelopen vijf jaar (Nationale Databank Flora en Fauna). Hiervoor zijn vervolgens de algemene broedperiodes toegevoegd volgens de Natuurkalender broedvogels van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Uit deze kalender volgt in welke periode het best gekapt kan worden zonder verstoring van broedende vogels en welke vogels met extra nadruk gemonitord moeten worden tijdens voorafgaande ecologische inspecties.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van belang openbare veiligheid en belang van sociale en economische aard. De Thorbeckeweg is een belangrijke verkeersader voor grote woongebieden zoals Zaandam Zuid, Poelenburg en Zaandam Centrum, maar ook voor belangrijke bedrijventerreinen als Zuiderhout en Westerspoor. Dagelijks staan daar nu files en de doorstroming van het openbaar vervoer en fietsverkeer kan beter. De komende jaren groeit het aantal auto's van ongeveer 43.000 per dag naar 53.000 in 2030. De verkeersdruk neemt toe door de aanleg van nieuwe woonwijken in de omgeving van de Thorbeckeweg, zoals het Hembrugterrein en MAAK. Zaanstad. Daarnaast neemt de werkgelegenheid toe op bestaande en nieuwe bedrijventerreinen langs het Noordzeekanaal zoals Hoogtij. Uit analyses van het verkeer in 2030 dat gemodelleerd is in simulatie software is gebleken dat het netwerk van Zaanstad Zuid fors overbelast raakt en dat het treffen van verkeersmaatregelen noodzakelijk is. Daarnaast geeft u aan dat het openbaar vervoer eveneens forse vertragingen ondervindt aangezien de bussen meerijden met het overige verkeer. Door geen maatregelen te nemen op het kruispunt, zal er naar uw oordeel een groot knelpunt ontstaan (AVANT, 2019). Voor het fietsverkeer geldt dat de oversteek bij de kruising Vijfhoek als onveilig wordt ervaren doordat zeer veel rijstroken overgestoken dienen te worden. Ook zijn de wachttijden om te kunnen oversteken lang. De nieuwe inrichting biedt gelijk meer bescherming en veiligheid voor fietsers die de N516 oversteken.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis, is een opportunistische soort en het meest voorkomend in Nederland. Verblijfplaatsen met een enkel of enkele exemplaren kunnen zich overal bevinden in gebouwen zolang er een mogelijkheid is om weg te kruipen. In de winter bij meerdere dagen van vorst groeperen exemplaren zich in een massa winterverblijf. De nationale populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 exemplaren. De staat van instandhouding is qua verspreiding gunstig terwijl de trend onduidelijk is. De NDFF (10-10-2021) toont 135 waarnemingen van de gewone dwergvleermuis binnen een straal van 1 kilometer. De afgelopen 8 jaar zijn op 4 locaties verblijfplaatsen met 19 tot 40 exemplaren waargenomen.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis wordt ruim verspreid in Nederland waargenomen. Het zwaartepunt ligt echter in west/noordwesten en het noordwesten van Nederland. Verblijfplaatsen worden incidenteel gevonden, meestal gaat het om kleine groepjes mannetjes en soms ook vrouwtjes. De Vogel- en Habitatrichtlijn rapportage 2019 stelt dat het verspreidingsgebied en de structuur en functie daarvan gunstig zijn. Over de beschikbare oppervlaktes zijn geen gegevens bekend. Het toekomst perspectief en de stand van in staat houding zijn ongunstig. De trend voor de soort is stabiel. In de NDFF (10-12-2021) zijn 21 waarnemingen bekend buiten het plangebied. Het betreffen voornamelijk waarnemingen van 1 exemplaar met een maximum van 2 exemplaren.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op/in van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis AVANT Thorbeckeweg N517 Zaandam' van 9 november 2021.

Door de uitvoering van het project worden één kraamverblijfplaats en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en één zomerverblijfplaats en drie paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis vernield. Als tijdelijke vervangende zomer- en paarverblijfplaats worden

vleermuiskasten opgehangen. Voor de te vernietigen verblijfplaatsen in bomen worden bolle kasten opgehangen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Deze kasten dienen als tijdelijke en permanente vervangende verblijfplaatsen en worden gedurende 5 jaar, de looptijd van de ontheffing, onderhouden. Alle vervangende verblijfplaatsen worden zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaatsen aangebracht.

De verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in het gebouw van het tankstation wordt ongeschikt gemaakt door tocht te creëren middels het verwijderen van de daklijst en het maken van gaten van 50 bij 50 cm verdeeld over de gevel met het verblijf. Hierdoor wordt het microklimaat verstoord waardoor de gewone dwergvleermuis de verblijfplaats verlaat. De plaatsing van de permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis staat nog niet vast, aangezien de bouwplannen nog niet gereed zijn. Er zijn twee mogelijke opties, namelijk:

1. plaatsing in het nieuw te bouwen Shell-station (op 500 meter afstand van de huidige verblijfplaats) of
2. plaatsing in de nieuwbouw van het Bastion Hotel (op 70 meter afstand van de huidige verblijfplaats).

Omdat het in beide gevallen om nieuwbouw gaat, zijn permanente verblijfplaatsen goed in te passen in de toekomstige plannen. Er zullen vier inbouwstenen geplaatst worden, op minimaal drie meter hoogte, waarbij rekening zal worden gehouden met het verlichtingsplan, een vrije uitvliegroute wordt gewaarborgd en welke bij voorkeur op verschillende windrichtingen geplaatst worden. Indien de uiteindelijke locaties bekend zijn, zullen deze gedeeld worden met het bevoegd gezag.

De verblijfplaatsen in de bomen worden ongeschikt gemaakt door deze af te plakken op het moment dat de verblijfplaats verlaten is of worden na controle direct gerooid. Bomen met mogelijkheden om als verblijfplaats te dienen maar waar tijdens het vleermuisonderzoek geen verblijven zijn geconstateerd worden onder begeleiding neer gehaald. De boom blijft daarna een dag lang met de holten of scheuren naar boven toe gericht op de locatie liggen zodat eventueel aanwezige vleermuizen kunnen ontsnappen.

Om de vliegroutes naar het foerageergebied op de vijver van het Vijfhoekpark of de Zuidervaart te behouden wordt voorkomen dat er kunstmatige verlichting direct of indirect (strooilicht) op de locaties schijnt. Voor de vliegroutes over de Thorbeckeweg zal voldoende luwte en geleiding blijven bestaan of worden gecreëerd door hopovers aan te leggen.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde diersoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Gesignaleerde soorten

Wij willen u erop wijzen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding wordt gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van de meervleermuis, watervleermuis en jaar rond beschermde nesten in of in de nabije omgeving van het plangebied. U heeft er echter voor gekozen om voor deze soorten geen ontheffing aan te vragen. Wij willen u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten dreigt te overtreden, u de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog ontheffing voor deze soorten dient aan te vragen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij

wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] via [REDACTED]. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens deze [REDACTED]

[REDACTED]
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Bijlagen:

- 1) Projectlocatie
- 2) Waargenomen soorten en verblijfplaatsen
- 3) Alternatieve verblijfplaatsen
- 4) Planning

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht en Handhaving ODNHN

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);

- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

BIJLAGE 1 PLANGEBIED

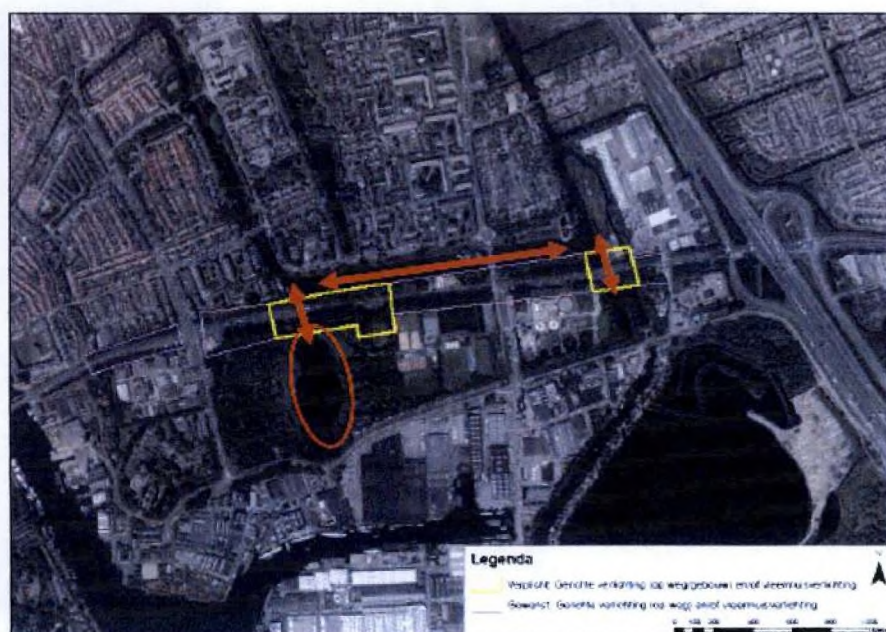

Figuur 5-1: Weergave van het plangebied en de bomen met holtes.

BIJLAGE 2 WAARGENOMEN SOORTEN EN VERBLIJFPLAATSEN

Figuur 8.3. Het projectgebied met de locaties van de aanwezige verblijfplaatsen.

Figuur 8.4 Het projectgebied met daarop aangegeven de essentiële vliegroutes (rode pijlen) en essentieel foerageergebied (rode cirkel) waarbij rekening moet worden gehouden met verlichting. Voor de horizontale vliegroute (Zuidervaart) hoeft niet persé rekening gehouden te worden met verlichting. De huidige struiken die in de berm staan houden voldoende lichtverstrooiing tegen.

Figuur 1 Kaart bij voorschrift 29

Figuur 2 Kaart bij voorschrift 29

BIJLAGE 3 ALTERNATIEVE VERBLIJFPLAATSEN

Figuur 13.2 Locaties van de reeds geplaatste (groene pijltjes) en nog te plaatsen (roze sterren) vleermuiskasten. De pijltjes geven de opening van de vleermuiskasten aan.

Figuur 13.1 Locaties van het gebouw (boven, rode cirkel) en de te plaatsen tijdelijke vleermuiskasten (onder, roze driehoeken).

S

BIJLAGE 4 PLANNING

Tabel 2. Planning werkzaamheden

Maand	Activiteit
15 februari 2021	Ophangen vervangende kasten (4x) voor gewone dwergvleermuis in boom
5 november 2021	Aanvraag ontheffing wet natuurbescherming
Begin januari 2022	Ophangen vervangende kasten (12x) voor ruige dwergvleermuizen in boom
Februari 2022	Bomenkap en struweel verwijdering bij nieuwe Shell en noordkant
Februari 2023	Ophangen vervangende tijdelijke kasten (4x) voor paarverblijfplaats in oude Shell
Oktober 2023	Ongeschikt maken verblijfplaats gewone dwergvleermuis
November 2023	Sloop oude Shell station
November 2023	Bomenkap en struweel verwijdering deel 2